Plats och tid:	KPR – Kommunala pensionärsrådet Mötesrum: Bergius, Stationsgatan 12 2016-02-26 kl. 09.00–11.40
Ordinarie ledamöter:	*Förtroendevalda* Jonas Segersam (KD), kommunstyrelsen Monica Östman (S), äldrenämnden Elisabeth Ståhle (MP), kulturnämnden Björn Lind (V), omsorgsnämnden Ian Engblom Wallberg, (KD), gatu- och samhällsmiljönämnden
Ordinarie ledamöter:	*För UPS (Uppsala pensionärsföreningars samarbetsråd):* Jan Ask, ordförande Sven-Olov Larsson Ewon Enqvist Roland Edwardsson
Ersättare:	*För UPS*: Karin Näslund-Westman Eva Gosselman Mats Hallor Britt-Marie Ekholm
Adjungerad:	Karin Udenius, äldreombudsman
Övriga deltagare:	*Tjänstepersoner:* Gunn-Henny Dahl, förvaltningsdirektör, äldreförvaltningen Daniel Karlsson, sekreterare, äldreförvaltningen Frida Högberg, utvecklingsledare, äldreförvaltningen Jenny Söderlund, verksamhetsutvecklare, äldreförvaltningen Ola Kahlström,stadsbyggnadsförvaltningen § 6
Utses att justera:	Karin Näslund-Westman *Paragraf:* 1-11
Sekreterare: Daniel Karlsson	.....
Ordförande: Jan Ask	.....
Justerande: Karin Näslund-Westman	.....

§ 1
Val av justerare och fastställande av justeringstid
Karin Näslund-Westman utses att jämte ordföranden justera protokollet. Protokollet justeras onsdagen den 9 mars i receptionen på Stationsgatan 12.

§ 2
Fastställande av föredragningslistan
Föredragningslistan godkänns enligt utsänt förslag med följande ändringar:

Punkt 4, "Rapport från idrotts- och fritidsnämnden" utgår och tas upp på nästkommande KPR-möte.

§ 3
Genomgång av föregående protokoll
Föregående protokoll gås igenom och godkänns.

§ 4
Den äldrevänliga staden, äldrepolitiskt program/Senior i Uppsala
Gunn-Henny Dahl informerar:
I slutet av förra året tog äldreförvaltningen initiativet att förnya det äldrepolitiska programmet, Senior i Uppsala, som inte reviderats sedan år 2009. I samband med detta uppmärksammades även UPS initiativ om äldrevänlig stad. Äldreförvaltningen/kommunledningskontoret lyfter nu ansökan till WHO som äldrevänlig stad som ett ärende till kommunstyrelsen. Nästa ansökningstillfälle är i maj och målet är att Uppsala ska bli första kommun i Sverige att bli godkänd inom WHO-nätverket som äldrevänlig stad.

Revideringen av det äldrepolitiska programmet och andra övergripande program inom äldreområdet kommer därför att läggas åt sidan tillsvidare, då man inte ser något värde att revidera dem i detta läge. Arbetet inom WHO-projektet spänner över alla samhällsområden och måste därför ses som ett kommungemensamt åtagande och inte något som enbart är äldrenämndens ansvar. Medlemskapet innebär inga avgifter men är ett flerårigt avtal/åtagande. I medlemskapet ingår att genomföra en baslinjebedömning av kommunens verksamhet och utifrån detta att upprätta en treårig handlingsplan. Genom detta initiativ vill Uppsala kommun bl.a. återta befolkningsperspektivet i äldrepolitiken och forma ett starkare ramverk kring social hållbarhet.

UPS konstaterar att man lyft frågan tidigare med en begäran att kommunen engagerar sig. UPS tillägger att man ser väldigt positivt på kommunens initiativ och att detta är vad man efterlyst tidigare. Det handlar inte minst om äldreperspektivet och det sociala hållbarhetsperspektivet i kommunens långsiktiga planeringsarbete och planering, som ännu så länge varit relativt frånvarande. Det har länge varit självklart att göra miljökonsekvensbeskrivningar i planarbetet och detsamma borde gälla för sociala konsekvensanalyser. UPS har en plangrupp som granskar kommunens detaljplaner med särskilt fokus på tillgänglighet och social hållbarhet där man bevakar äldreperspektivet.

Sinnena, exempelvis hörsel och syn, fungerar ofta sämre med stigande ålder, liksom den fysiska rörligheten. Det är därför viktigt att vägen till service och grönska inte är för lång och att det är enkelt att röra sig i bostadens närmiljö. Mötesplatser måste finnas för alla, inte bara för den arbetande befolkningen. Efter pensionen minskar oftast även de ekonomiskt möjligheterna och det behöver därför vara enkelt att också kunna hitta aktiviter som inte kostar så mycket.

Gunn-Henny Dahl svarar att det ännu inte finns några beslut fattade i frågan utan att man fortfarande befinner sig i beredningsskedet. Redan idag pågår ett långsiktigt arbete för att göra Uppsala mer äldrevänligt, både på äldreförvaltningen och på kommunövergripande nivå.
En social genomlysning av kommunens äldre för att genom nyckeltal bättre kunna rikta förebyggande insatser där de bäst behövs kommer att sättas igång under våren. Äldrenämnden kommer även att fördjupa nämndens bostadsförsörjningsplan och belysa andra boendeformer än särskilt boende.

UPS framhåller avslutningsvis att kommunen måste ha ett annat synsätt i planeringsarbetet. Kunskapen om äldres förhållanden finns, men den är dold och finns inte närvarande i kommunens planarbete. Det är därför mycket glädjande att man nu är på gång och att man redan hunnit så långt i ansökningsprocessen för äldrevänlig stad.

För mer information om denna punkt, se bilaga 1.

§ 5
Vad innebär de skärpta reglerna för Uppsala kommun angående bemanning på demensboenden
Gunn-Henny Dahl informerar om att förvaltningen just nu genomför en genomgång av befintliga avtal, men att man inte ser de skärpta reglerna som en svårighet för Uppsala kommun, då man anser att man redan lever upp till dessa.

UPS svarar att bemanningen på vissa demensboenden som drivs av Vård och Omsorg är under all kritik. Eftersom föreståndaren tar med sig personalen vid verksamhetsövergång drabbas också den enskilde, som blir kvar på boendet men med ny personal, av bristande kontinuitet.

Gunn-Henny Dahl konstaterar att nämnden och förvaltningen vill se hur mixen av LOV och LOU kan utformas för att nå så hög grad av hållbarhet i utförandet som möjligt.

Monica Östman tillägger att nämnden ser över mixen av LOU- och LOV-platser och att avtalen måste skärpas så tydliga sanktioner kan utgå när utförarna inte lever upp till kraven.

Jonas Segersam framhåller att LOV infördes av en bred politiskt majoritet över blockgränserna. LOV har potentialen att ge bättre kvalitet och större långsiktighet och kommunen behöver fortsätta arbetet för att hitta bra lösningar inom detta system.

§ 6
Kommunens remissvar angående förslag till nytt linjenät

UPS framhåller att man är kritisk till förslaget till nytt linjenät och att man inte anser att äldreperspektivet finns närvarande i förslaget. UPS anser inte att förslaget är gjort för att äldre ska åka buss. Det handlar framför allt om att förslaget endast utgår från den arbetande befolkningen. Fokus ligger därför på att stomlinjerna ska vara snabba med korta stopp vilket glesar ut hållplatserna. Glesa linjer riskerar att försvinna/dras ner.
I förslaget anges att 90 % av stadens invånare ska kunna ha högst 400 meter till närmaste hållplats från hemmet, men detta gäller fågelvägen. Tillgängligheten för många äldre till busshållplatserna kommer därför att starkt begränsas.

UPS anser även att dessa brister i förhållande till äldrevänlig stad inte heller är något som berörs i kommunens remissvar. UPS avser även att bjuda in kollektivtrafiknämnden för ett opinionsmöte i frågan.

Ola Kahlström framhåller att tanken är att stomlinjer ska vara snabba och att viss utglesning kan vara nödvändig. Det har dock gjorts jämförelser med dagens linjenät som visar på att ca 80 % av resenärerna får det bättre med det nya linjenätet medan ca 20 % får det sämre.
Hållplatsuppehållen ska vara så korta som möjligt, men detta ska inte ske genom att stressa och försvåra för resenärer att i lugn och ro gå på bussen. Det handlar istället om andra åtgärder, som snabbare visering och möjlighet att gå på och av bussen via samtliga dörrar.

Utformningen av det nya linjenätet har gjorts genom en avvägning mellan att nå så många resenärer som möjligt och så hög kostnadseffektivitet som möjligt. Ett stort analysarbete har genomförts och det viktigaste är att så många som möjligt ska kunna resa utan byte och att linjenätet ska vara så enkelt att förstå som möjligt för resenärerna. Kompletteringslinjer kommer fortsatt att gå ofta. Det nya linjenätet ska införas i december 2017 och det kommer att ske förändringar utifrån det förslag som nu lagts fram till dess.

För mer information om denna punkt, se bilaga 2.

§ 7
Lägesrapport psykisk (o)hälsa

Jenny Söderlund informerar:

Arbetet utgår från prestationsmedel för de mest sjuka äldre, inom denna ram såg äldrenämnden möjligheten att göra en satsning på psykisk hälsa för äldre. Projektet utgår från att kropp och själ hänger ihop och är ett led i att förändra ett tidigare synsätt där fysisk och psykisk hälsa inte alltid har likställts. I december 2015 var 168 medarbetare i Uppsala utbildade till första hjälpare. Tom år 2017 planeras det att utbildas ytterligare 800 första hjälpare. Utbildningen finns i hela världen men Sverige det enda landet med "äldreinriktning".

UPS framhåller att man är väl medveten om frågan och den problematik som finns kopplat till äldre och psykisk ohälsa. UPS konstaterar att man är orolig över landstingets bristande kontinuitet inom äldrepsykiatrin. Kommunen behöver hjälp av landstinget för att nå goda

resultat. UPS undrar vidare om det finns någon tanke att utvidga utbildningarna och erbjuda dem till exempelvis politiker, pensionärsföreningar och föreningslivet.

Jenny Söderlund svarar att man också kommer att vända sig till intresseorganisationer, politiken och andra aktörer. Det finns inga begränsningar inom projektet gällande vilka man kan erbjuda utbildningen till.

För mer information, se bilaga 3.

§ 8
Lägesrapport fallprevention
Frida Högberg informerar om nuläget med kommunens fallpreventionsarbete.
För mer information, se bilaga 4.

UPS framhåller att man har skickat en insändare till UNT som ännu inte publicerats. Enligt siffror från 2009 och 2014 dör tre-fyra personer i fallolyckor varje dag och trenden går åt fel håll. SKL menar att verksamheterna inte sätter in rätt åtgärder för att förebygga dessa olyckor. UPS utmanar därför politiken i insändaren att uttala en nollvision för fallolyckor på samma sätt som finns för trafiken. För att fallolyckorna ska kunna minska påtagligt fordras ett stort arbete där även landstinget och kommunens utförare är aktiva. Där finns det idag stora brister. Det är viktigt att se att detta är ett område med en problematik som leder till väldigt stora mänskliga och samhällsekonomiska kostnader.

Frida Högberg svarar att äldreförvaltningen har en god samverkan med både landstinget och andra aktörer i frågan.

Jonas Segersam framhåller att det är viktigt att det fallförebyggande arbetet prioriteras och att man medvetandegör frågan för att understryka hur stort problemet med fallolyckor är.

Ian Engblom Wallberg tillägger att det fallförebyggande arbetet behöver vara närvarande redan i detaljplaneskedet för att förhindra risker så tidigt som möjligt. Ett konkret exempel är gångvägar som oftast är besvärligare att ta sig fram på än cykelvägar.

§ 9
Äldreombudsmannens årsrapport
Rapporten har skickats ut i förväg för kännedom/inläsning.
Inga frågor ställdes om rapporten på mötet.

§ 10
Sammanträdestider 2016
Punkten utgår. Återstående sammanträdestider för år 2016 kommer att meddelas så snart beslut fattats av rådets ordförande i samråd med vice ordförande.

§ 11
Sammanträdet avslutas
Ordförande Jan Ask avslutar dagens sammanträde i Kommunala pensionärsrådet.